

1. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .23/08/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .23/08/2022

Σελίδα: 13

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Διάλογος και μεταρρύθμιση

Του **ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ***

Ζούμε στην εποχή της έξυπνης τεχνολογίας και της έξυπνης και γρήγορης πληροφορίας. Ας σκεφτούμε πως μια πληροφορία μπορεί να αποτρέψει τρομοκρατική επίθεση ή εισβολή. Οι πληροφορίες δεν σχετίζονται ωστόσο μόνο με την άμεση ανταπόκριση, αλλά και με τον στρατηγικό σχεδιασμό, επηρεάζουν δηλαδή τη λήψη αποφάσεων. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο πως αποτελούν σημαντικό βραχίονα του συστήματος εθνικής ασφαλείας.

Πολλές χώρες αντιμετώπισαν προβλήματα από τη λειτουργία των υπηρεσιών πληροφοριών. Αποδόθηκαν πολιτικές ευθύνες, υπήρξαν αντικαταστάσεις στελεχών, ακόμη και αναδιοργανώσεις υπηρεσιών, αλλά και όπου υπήρχε αντίστοιχη διάσταση και απόδοση ποινικών ευθυνών. Για

να μην ανατρέξουμε στο παρελθόν, ας σκεφτούμε λίγο την κριτική που δέχτηκαν, αλλά και τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν σε πολλές χώρες την περίοδο μετά την 11η Σεπτεμβρίου.

Τι προσπάθησαν αυτές οι χώρες να προστατέψουν; Την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τις υπηρεσίες πληροφοριών και τους θεσμούς. Στην εποχή της καθημερινής διακινδύνευσης στην οποία ζούμε, οι πληροφορίες μπορούν και πρέπει να λειτουργούν για την προστασία του κράτους, των υποδομών και των πολιτών. Γι' αυτό είναι κρίσιμη η εμπιστοσύνη, στενά συνδεδεμένη με τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Το απόρρητο στη λειτουργία των υπηρεσιών πληροφοριών δεν σημαίνει γκριζά ζώνη, δηλαδή συνθήκες πέραν της νομιμότητας και της δημοκρατίας.

Στην Ελλάδα υπάρχουν θεσμικά προβλήματα και συστημικές

αδυναμίες στη λειτουργία των υπηρεσιών πληροφοριών. Δεν μπορεί κανείς να ξεχάσει εύκολα, για παράδειγμα, την υπόθεση Οτσαλάν. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως οι υπηρεσίες πληροφοριών δεν λειτουργούν και δεν είναι και ιδιαίτερας αποτελεσματικές. Αυτό φάνηκε και στην περίπτωση της κρίσης στον Εβρο το 2020, αλλά και σε αρκετές περιπτώσεις που δεν γνωρίζουμε. Η ασφάλεια της Ελλάδας δεν οφείλεται άλλωστε στον όμορφο ήλιο της χώρας.

Πρέπει να δούμε την κρίση ως ευκαιρία και να περάσουμε σε μια σύγχρονη κουλτούρα και κοινότητα πληροφοριών, συστατικό μέρος μιας στρατηγικής εθνικής ασφαλείας. Να ενισχυθεί η διαφάνεια, η λογοδοσία και η εξωστρέφεια των υπηρεσιών πληροφοριών. Να μην υπάρχει κανένα παράθυρο καταπάτησης δικαιωμάτων. Δεν πρέπει, τέλος, να εντείνουμε

το κλίμα πόλωσης γύρω από τις υπηρεσίες πληροφοριών με αναφορές σε ΚΥΠ, κούντες και εμφυλιούς. Χρειάζεται να συζητήσουμε σοβαρά και συγκροτημένα για την υπηρεσία πληροφοριών, αφού όμως πρώτα καταλήξουμε όλοι πως έχουμε την ίδια αντίληψη για την εθνική ασφάλεια και τις απειλές. Ας μην ξεχνάμε πως υπάρχουν πολιτικά κόμματα που υποστηρίζουν πως η Αστυνομία δεν πρέπει να ασχολείται με τις διαδηλώσεις, τη βία στα πανεπιστήμια, τη ριζοσπαστικοποίηση και το μικρό έγκλημα, αλλά να κυνηγάει μόνο τους οργανωμένους εγκληματίες. Δυστυχώς από την Ελλάδα απουσιάζει η διακομματική προσέγγιση στη στρατηγική κουλτούρα και την ασφάλεια.

* Ο κ. Τριαντάφυλλος Κατρανός είναι δρ Ευρωπαϊκής Ασφαλείας και Νέων Απειλών, ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.